

POSTANOWIENIE

26 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 26 stycznia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M. G.

przeciwko K. P.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej M. G.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z 22 lutego 2022 r., I ACa 999/21,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od M. G. na rzecz K. P. kwotę 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;

III. przyznaje adwokatowi B. S. od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Gdańsku kwotę 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych), powiększoną o podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Powódka M. G. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 22 lutego 2022 r. Zaskarżonym wyrokiem Sąd drugiej instancji oddalił apelację powódki, wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 9 sierpnia 2021 r., którym oddalono powództwo o zapłatę.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca uzasadniła jej oczywistą zasadnością (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wynikającą z rażącego naruszenia przez Sąd Apelacyjny bliżej określonych przepisów prawa procesowego i materialnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany K. P. wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi do rozpoznania, względnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Instytucja tzw. przedsądu służy selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu, w ramach którego, Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18).

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej występuje, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie z uwagi na kwalifikowany charakter naruszenia przepisów prawa. Zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* dla każdego prawnika, który bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (zob. postanowienie SN z 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter

kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom (zob. postanowienia SN: z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, i z 10 kwietnia 2018 r. I CSK 730/17). Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie SN z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22).

Przedstawione przez skarżącą argumenty nie przekonują o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Skarżący motywując przyczynę kasacyjną z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., powinien zawrzeć odpowiedni wywód prawny i wyjaśnić, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz przedstawić odpowiednie argumenty. Dodatkowo uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu jej oczywistej zasadności, a nie na odwołaniu się lub powtórzeniu podstaw kasacyjnych, choćby nawet w zmodyfikowanej formie, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności (zob. postanowienie SN z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22). Skarżąca ograniczyła się natomiast do powielenia przepisów prawa procesowego i materialnego objętych sformułowanymi w skardze podstawami kasacyjnymi oraz lakonicznego stwierdzenia, że Sąd drugiej instancji w sposób błędny zaakceptował stanowisko Sądu pierwszej instancji w zakresie prawidłowości przeprowadzenia postępowania dowodowego oraz zastosowania przepisów prawa materialnego.

Zwrócić należy przy tym uwagę, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (zob. postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14). Nie wystarczy zatem ponowne powoływanie zarzutów z podstaw kasacyjnych, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o

tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Skoro zatem wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, a przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania, to oba te elementy muszą być przez skarżącą stronę wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. Stanowią one oddzielne wymagania skargi, które spełniają różne funkcje i muszą być spełnione odrębnie (zob. postanowienie SN z 27 listopada 2020 r., I CSK 403/20).

Ponadto argumentacja skarżącej nie przekonuje, że Sąd Apelacyjny naruszył przepisy prawa procesowego i materialnego w sposób uzasadniający konieczność uchylecia zaskarżonego orzeczenia. Skarżąca, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej – oczywiste naruszenie prawa – powinna wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia, a takich argumentów uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie zawiera. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest polemiką z motywami rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji, odzwierciedlającym własne stanowisko skarżącej w sprawie.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1964).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej orzeczono na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 2631), a także § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października

2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1964) – mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19.

[wr]

(r.g.)